

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3044/2018. (II. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.27.328/2016/2. sorszámú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. György Sándor (a továbbiakban: indítványozó; jogi képviselője: dr. ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd, 1188 Budapest, Bocskai utca 41/b., földszint 3. szám) a Fővárosi Törvényszék útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla perújítás megengedhetősége tárgyában meghozott 4.Pkf.27.328/2016/2. sorszámú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék e végzés alapjául szolgáló, 71.P.21704/2015/25. sorszámú végzése sértik az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglalt előírást, amely szerint a bírósági jogalkalmazás egységességét a Kúria biztosítja, az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt, a bírák függetlenségét és törvény alá vetettséget kimondó alkotmányos garanciát, az Alaptörvény 28. cikkében a bíróságok számára előírt jogértelmezési mércét, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszeréből fakadó egyes alapvető jogokat, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt általános jogegyenlőségi szabályt és ugyanezen cikk (4) bekezdésében írt esélyegyenlőségi klauzulát. Az indítványozó ezen kívül kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 359/C. § (2) bekezdése alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztésére.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló perújítási kérelem elbírálására irányuló eljárásban az indítványozó perújító felperesként szerepel. A perújítást megelőző, ingatlan tulajdonjogával összefüggő vagyoni jogi természetű polgári peres eljárásban a felperes pereszes lett, és ezen ítélet megváltoztatása érdekében terjesztett elő perújítási kérelmet. Az indítványozó a perújításának alapjaként arra hivatkozott, hogy az alapeljárásban kirendelt igazságügyi szakértő által készített ingatlanszakértői vélemény pontatlan, nem megalapozott, és ennek igazolásához az indítványozó egy újabb szakértői véleményt szerzett be. Az első fokon eljáró bíróság a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította. Végzésének indokai szerint az indítványozó az eljárási törvényben előírt hat hónapos határidőn túl, vagyis elkészen terjesztette elő a perújítási kérelmet. Emellett az elsőfokú bíróság a döntésének indokai között arra is rámutatott, hogy az alapügyben eljáró bíróság nem állapította meg a kereset jogalapját, így a szóban forgó szakvélemény nem is tartozott az alapeljárás során elbírálendő tények köréhez (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 71.P.21704/2015/25. sorszámú végzésének 4–5. oldalait).
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon a Fővárosi Ítéltábla járt el. Az indítványozó a fellebbezésében vitatta az első fokon eljáró törvényszék azon megállapítását, amely szerint az alapügyben eljáró bíróságok a szakvéleményt nem használták fel. A másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezését nem találta alaposnak, és a Fővárosi Törvényszék által meghozott végzést helybenhagyta. A végzésében kifejtett indokok szerint az indítványozó a perújítás okát az alapperben hozott ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában már ismerte, így a perújítási kérelem benyújtására nyitva álló hat hónapos határidőt az ítélet jogerőre emelkedésétől kell számítani, ami egyúttal azt is jelenti, hogy a törvényszék helytálló megállapítása szerint az indítványozó elkészen terjesztette elő a perújítási kérelmet. Az ítéltábla emellett azt is megjegyezte, hogy az alapeljárásban szakértői bizonyítást érintő kérdés nem merült fel, mert az indítványozó keresetét jogalap hiánya miatt utasították el (erről lásd: Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.27.328/2016/2. sorszámú végzésének 2–3. oldalait).

- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó azért kezdeményezi az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárást, mert álláspontja szerint a perújítás megengedhetőségének kérdésében meghozott bírósági döntés egyfelől nincsen összhangban az irányadó bírói gyakorlattal, másfelől pedig az eljárási törvény számos rendelkezését nem veszi figyelembe. Az indítványozó emellett vitatja az eljáró bíróságok azon megállapításait, amely szerint a kérdéses szakvéleményt a perújítási kérelem előterjesztését megelőző alapeljárás során nem használták fel. Az indítványozó ezzel összefüggésben kifogásolja, hogy a bíróságok nem vetették össze az alapeljárás keretében készített, majd pedig az általa, később beszerzett szakértői véleményeket. Ezen kívül az indítványozó azt is sérelmezi, hogy a kifogásolt bírósági döntések nem tartalmaznak kellő indokolást. Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói döntés ezen okok alapján sérti az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglalt előírást, amely szerint a bírósági jogalkalmazás egységeségét a Kúria biztosítja, az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének a bírák függetlenségét és törvény alá vetettségét kimondó alkotmányos garanciáját, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési elvet, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárásból fakadó követelményrendszert, valamint ezek mellett az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében biztosított általános jogegyenlőségi szabályt, illetve ugyan-ezen cikk (4) bekezdésében írt esélyegyenlőségi klauzulát.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 3.1. Az Abtv. 27. § a) pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért, vagyis alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részben az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében, illetve az Alaptörvény 28. cikkben foglalt szabályok vélt sérelmére hivatkozik. Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében előírtak szerint „[a] Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz”, míg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt szabály a bíróságok számára írja elő alkotmányos kötelezettségként, hogy ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény e szabályainak egyike sem Alaptörvényben biztosított jog, így ennek megfelelően vélt sérelmükre alkotmányjogi panasz sem alapítható {elsőként lásd az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének tekintetében a 3065/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [20]; illetve az Alaptörvény 28. cikk tekintetében a 3381/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [11]; legutóbb megerősítette: 3119/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [26]; illetve 3266/2017. (X. 19.) AB végzés, Indokolás [8]}. Ebből következően az alkotmányjogi panasz ezekben a részben nem felel meg a befogadhatóság Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglalt törvényi követelményének.
- [8] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének előírása szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjai szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (4) bekezdései tekintetében nem felel meg az indítvány határozottságára vonatkozó követelménynek. Az indítványozó ugyanis egyáltalán nem ad elő olyan releváns alkotmányjogi érvelést, amelyből kitűnik, hogy milyen kapcsolatban áll a támadott bírói döntés azon felhívott alaptörvényi szabályokkal, amelyek egyfelől a bírák függetlenségének garanciáját, másfelől pedig a jogegyenlőségi és az esélyegyenlőségi klauzulákat tartalmazzák. Ebből következően az indítvány ebben a részben nem tartalmaz olyan indokolást, amelyből kitűnhet, hogy a kifogásolt bírói döntés miért sérti a felhívott alaptörvényi szabályokat, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban foglalt követelményeknek {elsőként lásd: 3183/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [23]; legutóbb megerősítette: 3266/2017. (X. 19.) AB végzés, Indokolás [9]}.

- [9] 3.3. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeként határozza meg, hogy az indítvány bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a befogadhatóság e feltételei vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság minden esetben külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [10] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság e törvényi feltételével összefüggésben elsőként arra emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja {erről lásd például: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb megerősítette: 3316/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszerének sérelmére elsősorban az eljáró bíróságok jogértelmezésével, illetve ténymegállapításaival összefüggésben hivatkozik, amikor a perújítás megengedhetőségének feltételeiről kialakított jogi álláspont, valamint az alapügyben eljáró bíróságok vizsgálatának terjedelméről elfogadott ténymegállapítás helytállóságát vonja kétségbe. Az Alkotmánybíróság előbbieken felidézett következetes gyakorlata értelmében az ítélező bíróság ténymegállapítási és jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy a bizonyítékokat meggyőződése szerint mérlegelje és ezzel együtt jogági minősítésüket illetően szabadon alakíthassa ki jogi álláspontját. Az eljáró bíróság által elfogadott jogértelmezés és a bizonyítékok mérlegelésének illetően felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelt jogot nem sért {legutóbb: 3316/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [10]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának ebben a részében ugyanakkor ilyen pontosan körülírt alaptörvény-ellenességre nem hivatkozik, ehelyett az Alkotmánybíróság megítélése szerint a panasz a bírói döntések ismételt felülbírálatára irányul, amikor a perújítás törvényi feltételeinek helytelen bírói értelmezését, valamint a perújítás felől döntő bíróság alapügyben eljáró bíróságok vizsgálatának kereteiről kialakított megállapításait kifogásolja. A másodfokú bíróság döntésének indokolásában kifejezetten hangsúlyozta, hogy a per adatai alapján egyértelműen megállapítható: az indítványozónak már az alapperben is tudomással kellett bírnia a perújítás okáról, vagyis arról, hogy a perrel érintett társaság jelentős összegű tartozást halmozott fel, hiszen a társaságnak tagja volt. A másodfokú bíróság erre alapítottnan megállapította, hogy mivel az indítvány a perújítás okát az alapperben hozott ítélet jogerőre emelkedésekor is ismerte, így a Pp. 261. § (1) bekezdésében meghatározott perújításra nyitva álló hat hónapos határidőt elmulasztotta.
- [12] Az indítványozó emellett hivatkozik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert indokolási kötelezettség megsértésére is. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanakkor ez a kifogás jelen ügyben azért nem vet fel alaptörvény-ellenességi kételet, mert mind az első, mind pedig a másodfokú bíróság számot adott a perújítási kérelem elutasításának okairól (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 71.P.21704/2015/25. sorszámú végzésének 4–5. oldalait, valamint a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.27.328/2016/2. sorszámú végzésének 2–3. oldalait). Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmeként előadott kifogások nem vetnek fel olyan alaptörvény-ellenességi kételet, amely érdemben befolyásolhatta a támadott bírói döntést. Az Alkotmánybíróság emellett az alkotmányjogi panaszban felvetett kérdéseket nem értékelte olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésekként sem, amely érdemi alkotmánybíróági eljárásra okot adhatna {elsőként lásd: 3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3], legutóbb megerősítette: 3316/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [13] 4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjában és az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban, részben pedig az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pont-

jai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította. Mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította, okafogyottá vált az indítványozó abbéli kezdeményezése, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az első fokon eljáró bíróságot a panaszban támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztésére {elsőként lásd: 3097/2015. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [21]; majd legutóbb: 3316/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [11]}.

Budapest, 2018. február 6.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1204/2017.

• • •